

[Guldberg.]

Danmark er uenig om, at den europæiske tanke har sit grundlag her.

Så må man vel også tilføje, at selvfølgelig var det aldrig blevet muligt at komme i gang med et virkeligt forsøg på at skabe et europæisk fællesskab, hvor formålet — og det skal man huske — var at fjerne de nationale diskriminationer på alle områder, hvis ikke man havde været så heldig, eller hvad man nu vil kalde det, at disse ting kunne støttes af økonomiske og handelsmæssige interesser. Det er klart.

Efter min opfattelse var den stilling, som Danmark tog, da et flertal her i folketinget vedtog at tilslutte sig EFTA, præget af, at man havde den opfattelse inden for dette flertal — og den var måske meget forståelig, selv om jeg i hvert fald ikke delte den — at man i det langsigtede mål gik ind for den europæiske tanke og ønskede at få skabt et fællesskab, men at man på kortere sigt og af økonomiske og handelspolitiske grunde valgte en løsning, som betød en mellemvej på vejen til det samlede europæiske fællesskab.

I dag er vi i den situation — ja, vi har vel egentlig været det længe, men nu erkendes det — at den modsætning, der efter nogens opfattelse dengang var, ikke er der mere. Resultatet af Bergenmødet var vel bare en konstatering af noget, der længe har været en kendsgerning. Hovedargumentet fra det flertal, der gik ind for dansk tillutning til EFTA, var, at formålet hermed var, at det skulle være en nødvendig midlertidig ordning, og at man skulle bygge en bro.

Jeg behøver ikke at gentage meget af det, der allerede er sagt her om disse to ting. Det ligger helt klart, at det, vi er nået til, er, at disse to argumenter ikke er gældende i dag.

Det er farligt, om Danmark, når man således har mistet grundlaget for sin markeds politik, alt for længe kører videre i en slags slørdans, hvor man den ene gang efter den anden — til en vis grad for at forsvare et standpunkt, man har taget — på en måde må argumentere mod fællesmarkedet og mod Det europæiske Fællesskab. Jeg tror, vi er stærkt præget heraf, og jeg vil gerne pege på, at de kredse, som er tilbageholdende over for en dansk deltagelse i Det

europæiske Fællesskab, og som i deres argumentation må anvende, tage op, hvad der er af stridigheder og problemer i fællesmarkedet, at disse kredse, hver eneste gang de gør det, og hver eneste gang de får dækket deres argumentation ved noget, der viser sig at være en illusion, arbejder direkte imod den europæiske forståelse, som skulle være hovedformålet. I virkeligheden glæder de sig, hver gang de andre ikke kan enes — man dækker sine egne synspunkter somme tider ved at kritisere tyskere og somme tider ved at kritisere franskmænd og glemmer, at et hovedformål, hvis der skal være nogen mening i det, er at acceptere et fælles Europa, hvor denne diskrimination er udryddet. Men det må også betyde for en dansker, at en tysker eller en franskmænd er lige så god. Det må også betyde, at vi kan have lov til at være mere eller mindre enige i, hvad en fransk regering eller en tysk regering vil; men vi har så sandelig heller ikke altid været særlig enige i, hvad en dansk regering vil.

Det lange forløb og den tid, der er gået med et forkert forsøg, har skadet den almindelige opfattelse her i landet af, hvordan et europæisk fællesskab egentlig kunne og burde være, og hver gang der er en situation, hvor man skal bruge bremserne, tilføjer man i og for sig hovedformålet skade.

Situationen i dag er sådan set ganske enkel, når man ser bort fra slørdansen. Situationen er den, at det oprindelige formål og grundlag for vor markeds politik er væk. Situationen er endvidere den, at alle disse argumenter om, at en udvidelse, en bred løsning, eller hvad man kalder det, kan laves på flere forskellige måder, er væk. Løsningen kommer ved en gradvis udvidelse af fællesmarkedet, ikke ved en samtidig. De forskellige lande har forskellige problemer, og de bliver ikke løst på én gang. Derfor er EFTA blevet en kø ved fællesmarkedets port, og derfor vil de lande, der skal ind i fællesmarkedet, efterhånden stå i vejen for hinanden, hvis de, der har deres sager i orden, ikke på et eller andet tidspunkt bestemmer sig til at begynde.

I virkeligheden tror jeg, at Danmark adskillige gange har haft en nøgle til løsningen af det europæiske markedsspørgsmål, fordi vi har været i den situation, at vi ud fra